

Stein Mo
Movegen 10
6620 ÅLVUNDEID

Sunndal kommune - avslag utsetting av sitkagran på gnr93 bnr6

Fylkesmannen i Møre og Romsdal avslår søknad frå Stein Mo om utsetting av sitkagran på gnr 63 bnr 6 i Sunndal kommune. Søknaden gjeld utsetting av 2.500 tre.

Avslaget er gitt i medhald i §§ 4 og 5 i "Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål".

Vi viser til søknad av 21.01.2016 om utsetting av sitkagran (*Picea sitchensis*), på eigedommen 63/16 i Sunndal kommune. Plantefeltet er avmerka i kartvedlegget til søknaden. Formålet med utsettinga er tømmerproduksjon. Søknaden gjeld ca. 2.500 stk tre på eit 12 daa stort foryngingsfelt på ein massetipp ved utløpet av Oppdøltunnelen. Det er planta sitkagran i området frå før. Desse trea er vel 30 år gamle.

Utsetting av utanlandske treslag krev løyve etter forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål av 25.05.2012 (heretter kalla forskrifta). Formålet med forskrifta er å hindre at utsetting av utenlandske treslag medfører eller kan medføre uheldige følger for naturmangfoldet, jf. § 1.

Søknaden skal vurderast etter prinsippa i §§ 8-12 i naturmangfaldlova (NML), jf. § 7 i NML.

Vurdering

Ved vurdering av om det skal gjevast løyve til utsetting, skal eventuelle uheldige følgjer for naturmangfaldet vektleggast. Det skal leggast særleg vekt på om treslaget og eventuelle følgjeorganismar medfører risiko for uheldige følgjer for det biologiske mangfaldet. Det kan ikkje gjevast løyve viss det er grunn til å tru at utsettinga vil medføre vesentlege uheldige følgjer for det biologiske mangfaldet, jf. § 7 i forskrifta. Utplanting av utanlandske treslag kan ha ein negativ påverknad på naturmangfaldet ved å endre den naturlege artssamansetnaden og dei økologiske funksjonane på staden.

Søkaren har framheva at sitkagran vil ha lettare for å etablere seg i området enn t.d. vanleg gran (*Picea abies*) pga. lokalt sterke vindar over dette eidet. Gran planta tidleg på 1980-talet har gått ut pga. slik uttørking, og her var store tørkeskadar på furua vinteren

2013/2014. Vidare vert det understreka at spreingsfaren i dette området var liten då frøa vil førast mot eksisterande dyrka mark.

Kunnskapsgrunnlaget (NML § 8)

Sitkagran er vurdert av Artsdatabanken (Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012) som ein art med svært stor økologisk risiko ut frå invasjonspotensial og økologisk effekt. Sitkagran er i høgaste kategori for levealder og spreingsfart, og i nest høgaste kategori for tilstandsending av sjeldne/truga naturtypar.

Arten har vist stor spreingsevne på kysten i Møre og Romsdal, m.a. er det godt dokumentert at arten spreier seg frå leplantingar og plantefelt. Så langt har sitkagrana berre utvikla eit par generasjonar etter dei store plantingane på 1960 og -70 talet.

Sitkagran er planta på lokaliteten frå før. Desse bestanda er så unge at vi ikkje kjenner korleis spreinga har vore. Etter vårt syn vil ytterlegare planting kunne auke spreingsfaren.

Ut frå eit reint skogfagleg syn vil den større vindtoleransen kunne tale for bruk av sitkagran.

Vi har vurdert dei naturfaglege kvalitetane til plantearealet. Dette er eit kunstig habitat med massetipp for tunnelmassar og påført topplag. Det er såleis ingen spesielle naturverdiar der det skal plantast.

Om lag 100 meter aust for plantefeltet og 100 meter høgare i terrenget, er det registrert eit område med rik edellauvskog Durmålhaugen-Nylykkja, Naturbase-ID BN00020408 med viktig verdi (B). Ca. 600 meter vest og 150 meter høgare enn plantearealet ligg edellauvskogsområdet Gjersvollhaugen, Naturbase-ID BN00020412, også med viktig verdi (B).

Av viktige artar er det påvist ein førekomst av bregnen bruntelg om lag 200 meter aust for lokaliteten. Dette er ein underart som er vurdert som sårbar etter norsk raudliste for artar 2015. Den er påvist fåtallig berre i området frå Nordfjord til Nord-Trøndelag, og er ein ansvarsart for Møre og Romsdal. Bruntelg vil vere sårbar i høve gjengroing med sitkagran.

Næraste verneområde ligg er Oppdølstranda naturreservat som ligg ca. 3 km sør for plantearealet. Dette ligg skjerma til for nordlege vindar, og vi kan ikkje sjå nokon fare for direkte frøspreiing til naturreservatet. Det er heller ingen spesiell fare for spreing til Innerdalen landskapsvernområde.

Ut frå føreliggande kunnskap vil planta sitkagran kunne setje frø og spreie seg i området. Det føreligg ikkje nok kunnskap til å fastslå kor raskt dette vil skje, og kor store areal arten kan etablere seg på.

Føre-var-prinsippet (NML § 9)

Ut frå føre-var-prinsippet bør ein ikkje plante sitkagran i området. Vi kan ikkje sjå at ein kan halde spreinga under kontroll med så store mengder tre (2.500 stk.). Ein kan heller ikkje sjå for seg korleis ein ny proveniens av sitkagran vil kunne oppføre seg m.o.t. forynging.

Vi vil også peike på at sitkagran kan spreie seg til naboeigedommane. Her vil grunneigar på gnr 63 bnr 6 i utgangspunktet mangle heimel og tilgang til å ta ut spreingskog.

Økosystemtilnærming og samla belastning (NML § 10)

Det er viktig å sikre verdfulle enkeltlokalitetar med stort naturmangfald som rike lauvskogar, samt førekomstar av raudlisteartar som bruntelg. Vidare er sitkagrana lite utbreidd i desse indre fjordstroka i fylket, og ut frå ei samla belastning bør det ikkje plantast sitkagran som kan auke utbreiinga av arten i desse fjordstroka.

Kostnadane ved miljøforring (NML § 11)

Dette prinsippet kjem ikkje til bruk ved eit avslag.

Miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar (NML § 12)

Vi kan ikkje sjå at ein vil unngå frøsetting og vindspreiing av sitkagran med det skisserte driftsopplegget. Etter dette finst det ikkje praktiske driftsmetodar som kan eliminere faren for spreing.

Konklusjon

Sitkagran har svært stor økologisk risiko etter Svartelista, og det er fare for spreing til nærliggande område med store biologiske verdiar. I Miljøverndepartementet sin «Veileder til forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål» av 01.10.2012, er det framheva at det ikkje er heimel for å tillate utsetting av artar med svært høg risiko. Det er ikkje godtgjort at spreingsrisikoen er så liten at utsetting ikkje påverkar naturmangfaldet. Tvert imot kan nærliggande lokalitetar av bekkekløfter og annan opphavlege naturtypar bli påverka av sitkagran, og arten kan spreia vidare i dette fjord- og dallandskapet i Surnadal.

Dei moglege skadeverknadane på det opphavlege naturmangfaldet overstig etter vårt syn fordelane med auka tilvekst.

Miljødirektoratet har avgjort fleire klagesaker på utsett av sitkagran, m.a. ein samanliknbar søknad i Engelia i Surnadal kommune. Her vart det endelege vedtaket avslag. Vi legg denne avgjerda til grunn for vår praktisering.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal avslår difor søknaden om utsetting av 2.500 sitkagran på gnr 63 bnr 6 i Sunndal kommune, jf. §§ 4 og 5 i Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål.

Vedtaket kan påklagast til Miljødirektoratet innan tre veker i samsvar med forvaltingslova. Ein eventuell klage skal opplyse om kva endringar ein ønskjer i vedtaket, og skal sendast til Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Vi seier oss lei for lang saksbehandlingstid.

Med helsing

Ulf Lucasen (e.f.)
Ass. miljøverndirektør

Ola Betten

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Kopi:

Sunndal kommune	Postboks 94	6601	SUNNDALSØRA
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM